

Šifra učenca:

Državni izpitni center

N 2 2 1 5 0 1 3 1

**9.
razred**

Torek, 10. maj 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, barvne svinčnike in ravnilo. Preizkusu je priložena štiristranska barvna priloga.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Pri vsaki nalogi odgovore napiši na črte v predvideni prostor znotraj okvirja, razen če je pri nalogi navedeno drugačno navodilo za reševanje.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Barvne svinčnike in svinčnik uporablaj samo za risanje, barvanje ali načrtovanje.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 32 strani, od tega 2 prazni in 4 strani barvne priloge.

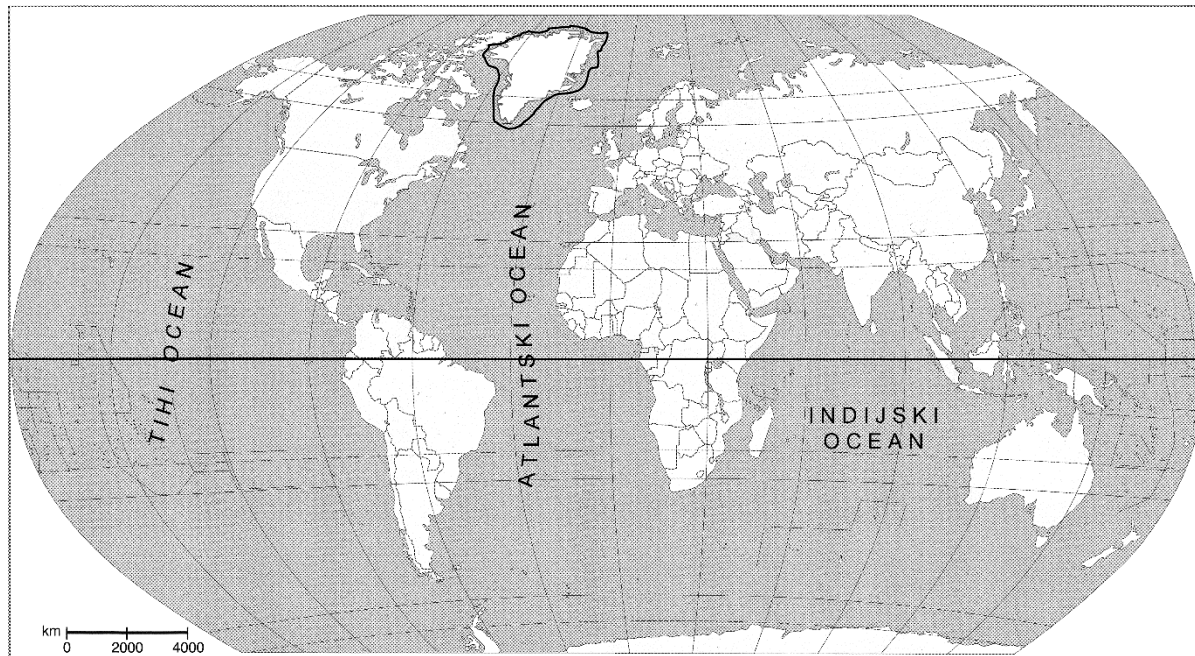

N 2 2 1 5 0 1 3 1 0 3

SVET

Celine in oceani

1. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 1.

Slika 1: Zemljevid sveta

Obkroži DA, če trditev drži, in NE, če trditev ne drži.

Obkroženo kopno na zemljevidu je del celine Antarktike.

DA NE

Na južni polobli je delež kopnega večji od deleža morja.

DA NE

Najmanjšo celino oblivata Indijski in Tihi ocean.

DA NE

(3 točke)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 0 5

Rastlinstvo v Severni Ameriki

3. Nalogo boš reševal z uporabo slik 23, 24 in 25 v barvni prilogi.

Na zemljevidu na sliki 23 v barvni prilogi so s številkami označena območja različnega rastlinstva v Severni Ameriki. Slikama 24 in 25 v barvni prilogi pripiši številko območij, na katerih sta prikazana tipa rastlinstva razširjena in za ta območja tudi najbolj značilna.

Dopolni povedi.

Rastlinstvo na sliki 24 v barvni prilogi je razširjeno na območju, označenem s številko _____.

Rastlinstvo na sliki 25 v barvni prilogi je razširjeno na območju, označenem s številko _____.

(2 točki)

Severnoameriška reka

4. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 23 v barvni prilogi in slike 3.

Slika 3: Reka v Severni Ameriki

Reka ima vzdolž svojega toka različne značilnosti. V kateri naravni enoti Severne Amerike imajo reke tok, kot ga prikazuje slika 3? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Skalno gorovje.
- B Dolina smrti.
- C Apalači.
- D Kanadski ščit.

(1 točka)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 0 7

Veri

7. Nalogo boš reševal z uporabo slik 4 in 5.

Slika 4: Zid objokovanja (Jeruzalem)

Slika 5: Sveti kamen Kaaba (Meka)

S katerima verama, ki sta značilni za Jugozahodno Azijo, sta povezani sliki 4 in 5?
Dopolni spodnji trditvi.

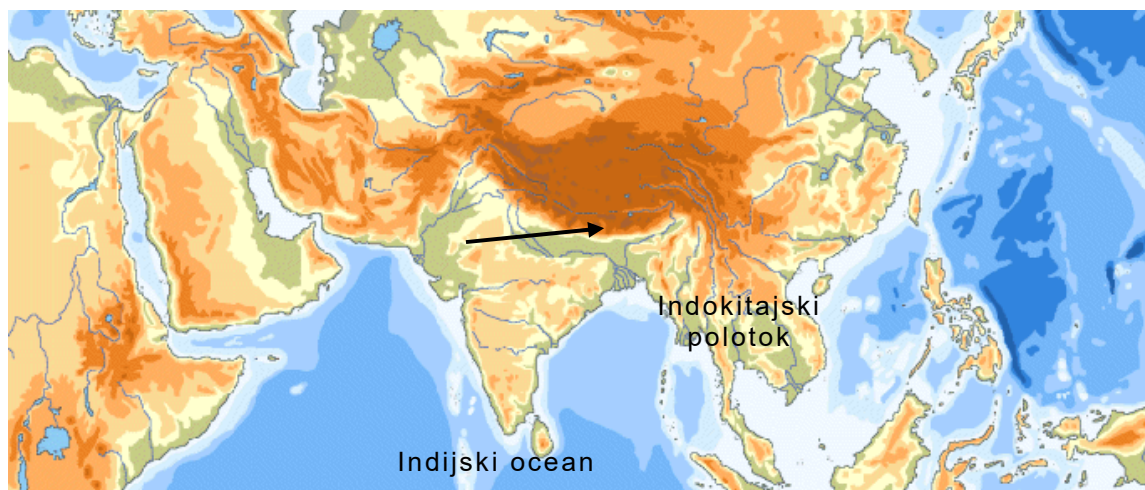
Slika 4 je povezana z _____ vero.

Slika 5 je povezana z _____ vero.

(2 točki)

Gorovje v Aziji

8. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 6.

Slika 6: Zemljevid Azije

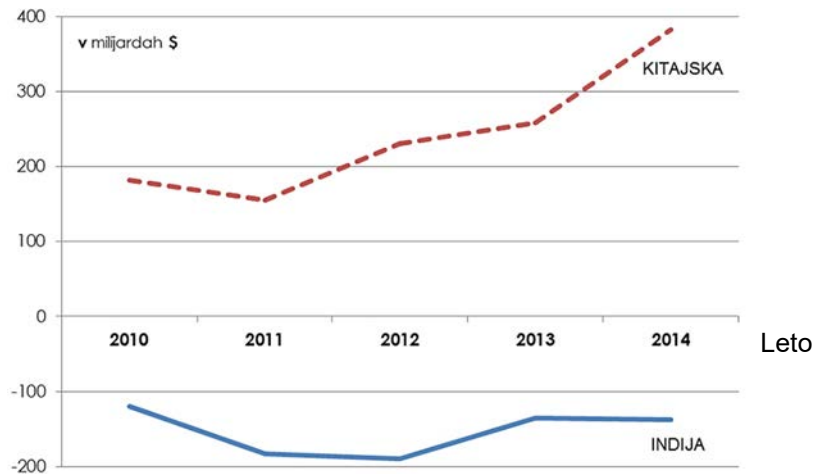
Kako se imenuje gorovje, ki je na zemljevidu označeno s puščico?

_____

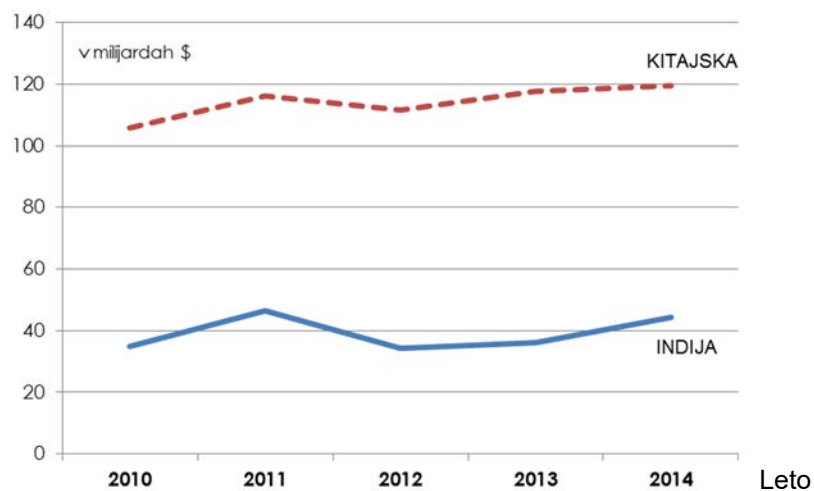
(1 točka)

Slika 7: Grafikon razlike med vrednostjo uvoza in izvoza

Slika 8: Grafikon vrednosti tujih naložb

9. c) Svetovna banka je napovedala, da bo Indija v letu 2013 z vrha najhitreje rastočih gospodarstev izrinila Kitajsko. Z uporabo grafikonov na slikah 7 in 8 pojasni, ali se je napoved Svetovne banke uresničila.

(1 točka)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 1 1

EVROPA

Geografska enota in država Evrope

11. Preberi besedilo in reši nalogo.

Geografska enota Evrope je bila od antike naprej križišče in stičišče najpomembnejših pomorskih in kopnih poti. Sestavljajo jo trije veliki polotoki: Iberski ali Pirenejski, Apeninski in Balkanski polotok. Največji državi v tej geografski enoti sta Španija in Italija.

11. a) Katero geografsko enoto Evrope opisuje besedilo?

(1 točka)

11. b) Katera država, omenjena v besedilu, leži na Apeninskem polotoku?

(1 točka)

Vulkan

12. Nalogo boš reševal z uporabo slike 27 v barvni prilogi.

Kako imenujemo odprtino vulkana, označeno s puščico?

(1 točka)

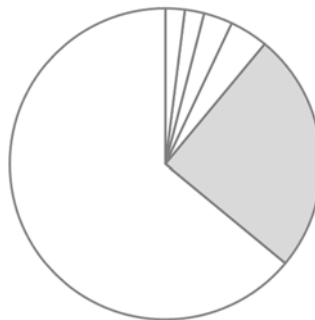
N 2 2 1 5 0 1 3 1 1 3

Narodnostna sestava Balkanskega polotoka

14. Države Balkanskega polotoka imajo zelo pestro narodnostno sestavo.

14. a) V tortnem diagramu na sliki 10 obarvani del prikazuje delež prebivalstva enega od narodov, ki živijo v Severni Makedoniji. Z uporabo podatkov v preglednici 2 na črto ob diagramu napiši ime naroda, katerega delež je obarvan.

Makedonci	64 %
Albanci	25 %
Turki	4 %
Romi	3 %
Srbi	2 %
Drugi	2 %

Preglednica 2: Narodnostna sestava prebivalstva Severne Makedonije po zadnjem popisu leta 2002

(Vir: <http://www.stat.gov.mk/Publikacii/knigaXIII.pdf>. Pridobljeno: 10. 2. 2016.)

Slika 10: Narodnostna sestava prebivalstva Severne Makedonije po zadnjem popisu leta 2002

(1 točka)

14. b) Napiši eno od negativnih posledic zapletene narodnostne sestave v državah Balkanskega polotoka v zadnjih desetletjih.

(1 točka)

14. c) Napiši eno pozitivno posledico sobivanja številnih narodov na razmeroma majhnem območju, kot je Balkanski polotok.

(1 točka)

Politične razmere v Vzhodni Evropi

16. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 12.

Slika 12: Lega polotoka Krim

Zakaj je ozemlje polotoka Krim strateško pomembno za Rusijo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Krim je polotok, ki povezuje Rusijo s preostalo celinsko Azijo.
- B Na Krimu so strateško pomembna pristanišča Sredozemskega morja.
- C Lega in položaj polotoka sta odločilna za nadzor dogajanja v Črnem morju.
- D Krim je pomembno stičišče poti med Srednjo Evropo in Afriko.

(1 točka)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 1 7

Promet Severne Evrope

18. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 15 in zemljevida na sliki 29 v barvni prilogi.

Slika 15: Železniško omrežje Finske

18. a) Kateri družbenogeografski dejavnik odločilno vpliva na to, da je gostota železniškega omrežja v srednjem in južnem delu Finske večja kot na severu?

(1 točka)

18. b) Kateri naravnogeografski dejavnik otežuje gradnjo infrastrukture (cest in železnice) v osrednjem in južnem delu Finske?

(1 točka)

18. c) Del ladijskega prometa na Finskem v toplim delu leta poteka v Botniškem zalivu. Zakaj je ta promet v hladni polovici leta močno otežen?

(1 točka)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 1 9

SLOVENIJA

Slovenija na stiku različnih naravnih enot Evrope

20. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 17.

Slika 17: Zemljevid Slovenije na stičišču naravnih enot

Slovenija leži na stičišču različnih naravnih enot Evrope. Poimenuj naravno enoto Evrope, katere del so pokrajine, ki so na zemljevidu označene z najtemnejšo barvo.

(1 točka)

Hidroenergetska izraba Mure

21. Nalogo boš reševal z uporabo slike 30 v barvni prilogi.

Kljub velikemu hidroenergetskemu potencialu reke Mure na njej še niso zgrajene hidroelektrarne. Gradnja hidroelektrarn je sporna predvsem zaradi okoljevarstvenih/ ekoloških razlogov.

Razloži en negativen učinek gradnje hidroelektrarne na okoliško pokrajino pred označenim mestom (krog) na sliki. Smer rečnega toka Mure je označena s puščico.

(1 točka)

N 2 2 1 5 0 1 3 1 2 3

Značilnosti Dinarskokraških pokrajin

27. Nalogo boš reševal z uporabo slike 32 v barvni prilogi.

27. a) Katera kraška oblika je označena s številka 4 in 6? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Presihajoče jezero.
- B Kraška jama.
- C Vrtača.
- D Škraplje.

(1 točka)

27. b) Razloži, zakaj je bila, zlasti v preteklosti, oskrba z vodo na območju Dinarskokraških pokrajin precej motena.

(1 točka)

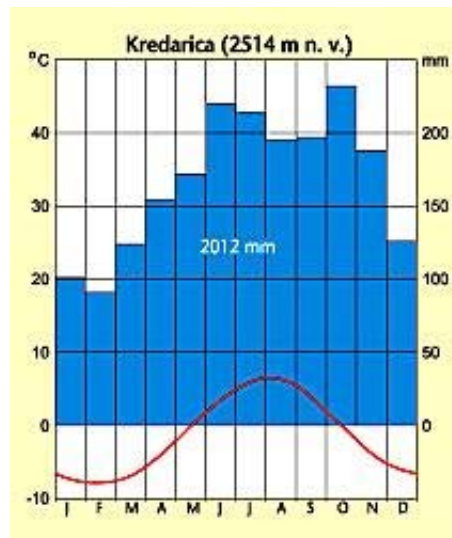
N 2 2 1 5 0 1 3 1 2 5

Gostota prebivalstva v Julijskih Alpah

29. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 34 v barvni prilogi, slike 21 in klimograma na sliki 22.

Slika 21: Julijske Alpe

Slika 22: Klimogram Kredarice

Razloži vpliv dveh različnih naravnih dejavnikov na gostoto prebivalstva v Julijskih Alpah.

Razlaga dejavnika 1: _____

_____

Razlaga dejavnika 2: _____

_____

(2 točki)

Skupno število točk: 50

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

N 2 2 1 5 0 1 3 1 2 7

Prazna stran

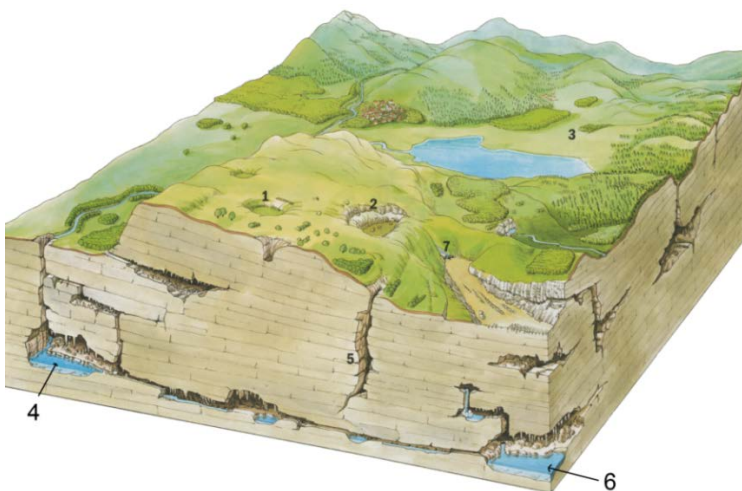
N 2 2 1 5 0 1 3 1 3 1

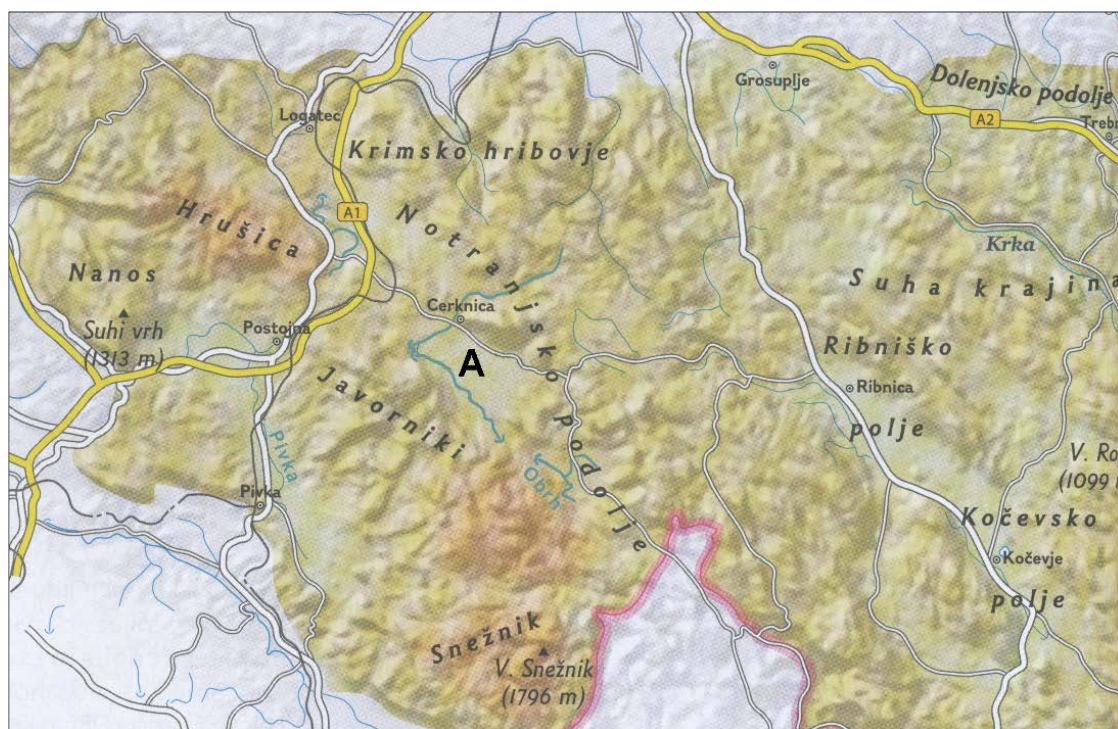
Slika 30: Kmetijsko-gozdna pokrajina ob mrtvicah reke Mure

Slika 31: Slovenska pokrajina

Slika 32: Površje Dinarskokraških pokrajin

Slika 33: Zemljevid Dinarskokraških pokrajin

